

Peiling naar vereisten voor taal en maatschappijkennis ten aanzien van migranten (Raad van Europa & ALTE, 2018)

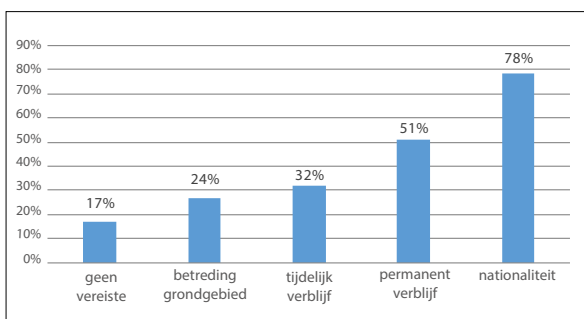

Voornaamste trends

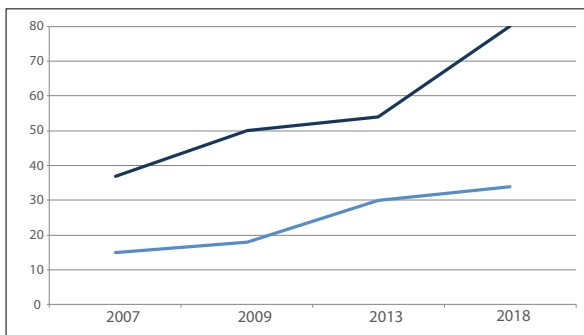
- Tijdens het voorbije decennium zijn meer lidstaten van de Raad van Europa formele verplichtingen rond taal- en maatschappijkennis gaan inschrijven in hun migratie- en integratiebeleid.
- Bij de meeste lidstaten moeten voorwaarden rond taal en maatschappijkennis vervuld worden in het kader van nationaliteitsverwerving. In de helft van de bevraagde landen zijn die voorwaarden er ook voor permanent verblijf en in één op drie landen als voorwaarde tot betreding van het grondgebied.
- Er zijn sterke en opvallende verschillen tussen de taalniveaus die in verschillende lidstaten vereist worden.
- Kwetsbare groepen (minderjarigen, vluchtelingen, laaggeletterde leerders) zijn slechts zelden vrijgesteld van de tests.
- Veel lidstaten gebruiken tests waarvan de kwaliteit niet gecontroleerd is. Ook de impact van de tests is slechts zelden onderzocht.
- Bijna alle lidstaten voorzien taalonderwijs voor migranten, maar vaak zijn de voorziene lestijden te beperkt – zeker voor wat betreft kwetsbare groepen.

Vereisten en tests

Van de lidstaten die deelnamen aan de peiling van 2018, had 78% vereisten over taal of maatschappijkennis in het beleid rond nationaliteitsverwerving. 17% had geen dergelijke vereisten als deel van het migratiebeleid.

Tussen 2007 en 2018 zijn meer landen taaltoetsen (donkerblauw) en toetsen over maatschappijkennis (lichtblauw) gaan gebruiken, zeker voor wat betreft nationaliteitsverwerving.

Taalvereisten worden bijna steeds gelinkt aan het ERK, maar er is weinig consistentie te bespeuren in de taalniveaus die in verschillende lidstaten gevraagd worden.

Leerkansen

Taalcursussen voor migranten worden meestal voorzien door de overheid en worden meestal gecontroleerd op kwaliteit. In de meeste gevallen krijgen migranten echter slechts tot 250 uur gratis taalinstructie aangeboden.

Lesuren, kosteloos voorzien

	Alle leerders (n = 24)	Laaggeletterde leerders (n = 22)
0 – 250	11	13
250 – 500	8	4
500 – 1000	4	2
1000 – 1500	1	2
2000 – 3000	0	1

Veel lidstaten voorzien cursussen over maatschappijkennis. In de meeste gevallen worden die cursussen slechts voorzien in een officiële landstaal.

Weinig lidstaten schenken in hun integratiebeleid voldoende aandacht aan kwetsbare groepen. Voor minderjarigen zijn er slechts weinig voorzieningen op vlak van taalonderwijs buiten het reguliere onderwijsaanbod. De specifieke noden van vluchtelingen en laaggeletterde leerders krijgen zelden aandacht.

Aanbevelingen

- ▶ Aangezien taalcursussen integratie in veel gevallen beter dienen dan toetsen, moeten leerkansen betaalbaar en toegankelijk zijn.
- ▶ Indien toetsen gebruikt worden in migratie- en integratiebeleid, moeten die aan de hoogste kwaliteitsstandaarden voldoen.
- ▶ Een migratie- en integratiebeleid dient specifieke aandacht te schenken aan kwetsbare groepen.
- ▶ Omwille van mogelijke schendingen van de mensenrechten wordt het gebruik van taal- en maatschappijkennistoetsen voor familiehereniging sterk afgeraden.

Van de 47 lidstaten van de Raad van Europa namen er 40 deel aan de peiling van 2018.

De peiling van de Raad van Europa en ALTE is uitgevoerd door:

- ▶ Lorenzo Rocca
(Università per Stranieri di Perugia)
- ▶ Cecilie Hamnes Carlsen
(Western Norway University
of Applied Sciences)
- ▶ Bart Deygers
(Ghent University)

Vertaling:
Bart Deygers
(Ghent University)

Download het volledige rapport:

www.coe.int/lang-migrants

© Council of Europe, 2019

www.coe.int

De Raad van Europa is de toonaangevende mensenrechtenorganisatie van Europa. De Raad telt 47 lidstaten, waaronder alle lidstaten van de Europese Unie. Alle lidstaten van de Raad van Europa hebben het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ondertekend. Dit Verdrag is gericht op de bescherming van mensenrechten, democratische waarden en rechtsstaatbeginselen. Het toezicht op de uitvoering van het Verdrag in de lidstaten is in handen van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE